

NT Bestyrelse (Møde i NT's bestyrelse)

03-02-2023 09:00 - 12:00

J. F. Kennedys Plads 1T, 9000 Aalborg, mødelokale 10 og 11

Information: Der er mulighed for frokost efter mødet.

Indhold

Punkt 1: Passagertal i busser og tog.....	1
Punkt 2: Planlagte salgs- og kampagnetiltag i 2023.....	2
Punkt 3: Kontrol af arbejdsklausuler.....	3
Punkt 4 (Lukket): Valg af tilbud i forbindelse med 31.2 udbud af flextrafik.....	4
Punkt 5: Konsekvenser af Brdr. Davidsens Rute- og Turistservices konkurs i december 2022.....	5
Punkt 6: Rejsekortinstallationer og automatisk passagertælling.....	6
Punkt 7: Meddelelser.....	7
Punkt 8: Eventuelt.....	8
Punkt 9: Kommende sager.....	9
Punkt 10: Beslutningsreferat.....	10
Punkt 11: Bestyrelsens 15 min.....	11

27. januar 2023

1. Passagertal i busser og tog

I december 2022 nåede vi et samlet niveau for passagertallet i busser og tog på 90 % i forhold til passagertallet i 2019, og fordelingen er følgende:

- Busser: 83 %
- Tog: 101 %

I budgettet for 2023 er det forudsat, at passagertallet i bustrafikken kommer på niveau med 2019 fra juni 2023, og at passagertallet i togtrafikken fra årets start ligger lidt over niveauet i 2019.

Status for de aktuelle passagertal i forhold til forudsætningerne i budgettet præsenteres på mødet.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

27. januar 2023

2. Planlagte salgs- og kampagnetiltag i 2023

I NT's administration har vi fortsat stort fokus på at få kunderne tilbage i den kollektive trafik.

I 2023 igangsættes forskellige initiativer ud mod forskellige målgrupper og med forskelligt fokus. På mødet vil de strategiske nedslagspunkter i salgs- og kampagnetiltag i 2023 blive præsenteret.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

3. Kontrol af arbejdsklausuler

På bestyrelsesmødet den 22. april 2022 blev modellen for kontrol af arbejdsklausuler drøftet. På det efterfølgende bestyrelsesmøde den 23. maj blev henvendelse vedr. kontrol af arbejdsklausuler fra 3F til NT's bestyrelse drøftet, og det blev aftalt, at formandskabet og repræsentanter fra NT's direktion, skulle afholde et møde med 3F. Der blev gjort status for dette møde med 3F på bestyrelsesmøde den 23. juni og her blev det besluttet, at NT's administration skulle gå i dialog med relevante arbejdsmarkedsparter med henblik på en grundig drøftelse med både arbejdsgiver- og arbejdstagerside om, hvordan modellen for kontrol af arbejdsklausuler kan forbedres.

På den baggrund har administrationen gennemført en møderække med organisationer på arbejdsgiver- og arbejdstagersiden: Arbejdsgiverforening for Taxibranchen (ATAX), Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), 3F og Det Faglige hus. Formålet med møderækken var at få afdækket de enkelte organisationers forbedringsønsker til kontrol af arbejdsklausuler.

Indledningsvis er der blevet afholdt bilaterale møder med de enkelte organisationer, og efterfølgende er der blevet afholdt et samlet møde med både arbejdsgiver- og arbejdstagerside med det formål, at parterne skulle blive enige om et fælles og samlet forslag til en forbedret model for kontrol af arbejdsklausuler. NT's rolle har alene være at facilitere processen.

Resultatet er, at parterne er enige om at foreslå vedlagte oplæg til kontrol af NT's arbejdsklausul. Oplægget er samlet i et forslag til kommissorium inkl. kontrolproces (vedlagt).

Forslaget indebærer:

- At modellen for kontrol af arbejdsklausuler i langt højere grad baseres på stikprøver, end det er tilfældet i dag.
- At der i kontrolprocessen udfyldes et fælles kontrolskema af arbejdsgiver- og arbejdstagersiden, således der gives NT én samlet tilbagemelding af stikprøvekontrollen.
- At Kontroludvalgets parter som udgangspunkt kun kontrollerer egne overenskomster.
- At NT sanktionerer i forhold til entreprenøren efter bestemmelserne i NT's kontrakt med entreprenøren, og efterfølgende orienterer Kontroludvalget om resultatet.
- At viden og data, som NT indhenter fra entreprenøren, alene må anvendes til kontrol af NT's arbejdsklausul. Dermed indhenter NT ikke data, som skal anvendes i det fagretslige system.
- At der underskrives en fortrolighedserklæring fra udvalgets medlemmer.

Arbejdsmarkedets parter er også enige om, at der ønskes et højere kontroltryk af NT's arbejdsklausul, således der udføres flere stikprøver, end det er tilfældet i dag.

Et øget kontroltryk vil afstedkomme en større ressourceindsats i NT's kontraktafdeling. Det er forventningen, at NT fastsætter et niveau for årlige stikprøvekontroller. På bestyrelsesmødet vil administrationen præsentere et oplæg på kontroltryk i NT baseret på aktivitetsniveauet i øvrige trafikelskaber. Herudover vil administrationen gennemgå sanktioner, som er beskrevet i NT's kontrakter, ved overtrædelse af NT's arbejdsklausul.

På baggrund af vores møder er det udarbejdede kommissorium blevet forelagt arbejdsmarkedets parter med henblik på afsluttende kommentarer eller input. NT har ikke modtaget yderligere inputs.

På denne baggrund indstilles det, at NT følger de fælles anbefalinger til kontrol af arbejdsklausuler fra arbejdsmarkedets parter.

Det indstilles,

- at model for kontrol af arbejdsklausuler udføres efter de retningslinjer, der er beskrevet i kommissoriet for kontrol af arbejdsklausuler, og, at NT's bestyrelse fastlægger kontroltrykket.

Bilag

Bilag 3A, Kommissorium for Kontrolgruppen

Bilag 3B, Kontrolskema

Kommissorium for kontrolgruppen

1. Baggrund

Det er vigtigt for NT, at de entreprenører, NT har kontrakt med, tilbyder deres ansatte løn- og arbejdsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område. Denne forpligtelse fremgår ligeledes af taxilovens § 10.

NT har på denne baggrund indarbejdet en arbejdsklausul i alle sine kontrakter med entreprenører på bus- og flextrafik-området.

2. Formål og forventningsafstemning

Formålet med kontrolgruppen er, at der føres kontrol med entreprenørernes overholdelse af arbejdsklausulen. Kontrolgruppens medlemmer kontrollerer som udgangspunkt kun på egne overenskomster.

Medlemmer af kontroludvalget repræsenterer ikke egne medlemmer i gruppen, men deltager som objektive parter i forhold til kontrol af overenskomstvilkår mv.

Entreprenører med kontrakt hos NT eller chauffører, der udfører kørsel for NT, kan ikke være medlem af kontrolgruppen.

3. Afgrænsning

Kontrolgruppen har alene til formål at kontrollere overholdelse af arbejdsklausulen i NT's kontrakter.

NT indhenter alene data i forbindelse med kontrol af arbejdsklausulen i NT's kontrakter. Data indhentet i denne forbindelse kan ikke anvendes til andre formål. Det betyder også, at viden der opnås i forbindelse med arbejdet i kontrolgruppen ikke må anvendes til efterfølgende sager i det fagretlige system.

NT sanktionerer alene entreprenører på baggrund af NT's kontrakter.

4. Fortrolighedserklæring

Alle medlemmer i kontrolgruppen skal underskrive en fortrolighedserklæring i forhold til de oplysninger, som medlemmerne måtte blive bekendt med under arbejdet i kontrolgruppen.

5. Anonymisering af data

Alle data leveres fra NT til medlemmerne i kontrolgruppen i anonymiseret form, da NT ikke har lovhjemmel til at videregive chaufføroplysninger i ikke-anonymiseret form.

6. Kontrol og omfang

Kontrol af overholdelse af arbejdsklausulen sker ud fra en stikprøvekontrol samt ved konkret mistanke om brud på klausulen/overenskomstvilkår, fx ved anmeldelse til NT. Entreprenørerne udtages til kontrol ved tilfældig stikprøve – medmindre der er tale om en konkret mistanke. Alle entreprenører med ansatte medarbejdere kan blive udtrukket til kontrol. Herudover kan der være behov for genkontrol på baggrund af resultatet af en tidligere kontrol.

For større entreprenører indhentes data for ca. 10% af medarbejderne, dog minimum fem medarbejdere. For mindre virksomheder gennemføres totalkontrol. I tilfælde hvor der, i forbindelse med en 10% kontrol, er begrundet mistanke om struktureret snyd, kan parterne bede om en udvidet kontrol.

Kontroltrykket fastlægges af NT's bestyrelse.

7. Model for kontrol

NT iværksætter kontrol ved at indhente data hos entreprenøren. NT efterspørger som udgangspunkt følgende data hos entreprenøren:

- Oversigt over ansatte og chauffører
- Oversigt over overenskomst, der følges
- Ansættelsesbeviser
- Seneste lønsedler (tre-seks måneder tilbage)
- E-indkomstkvitteringer
- Lønregnskaber
- Arbejdstidsregistreringer/vagtskemaer
- Ved genkontrol skal tillige kræves dokumentation for betaling af eventuelt tidligere efterslæb

Der indhentes som udgangspunkt ikke lønsedler, der er ældre end seks måneder. De øvrige oplysninger skal relatere sig til perioden og/eller oplysningerne på de indhentede lønsedler.

NT gennemgår de indkomne data for at sikre, at det efterspurgte materiale er fremsendt og er læsbart. NT anonymiserer de fremsendte data i overensstemmelse med punkt 5, hvorefter sagen sendes til vurdering hos de relevante parter i kontrolgruppen.

Arbejdsgiver og arbejdstagersiden gennemgår det tilsendte materiale med henblik på at kontrollere:

- Løn og tillæg
- Pension
- Feriepenge
- Arbejdstidsregler (hvis muligt)
- Oplysninger i ansættelseskontrakten
- Generel overholdelse af overenskomsten
- Særlige OBS punkter fra NT

Arbejdsgiver og arbejdstagerside udfylder i fællesskab et kontrolskema, som, sammen med eventuelle bemærkninger, sendes retur til NT.

Sagsbehandlingstiden for en kontrolsag er som udgangspunkt 2-3 uger. Den konkrete sagsbehandlingstid vil dog afhænge af omfanget af materialet samt antallet af kontrolsager. Såfremt der ikke kan gives en tilbagemelding til NT indenfor tre uger, skal parterne hurtigst muligt oplyse NT om den forventede sagsbehandlingstid.

8. Resultat af kontrol

Arbejdsgiver-/arbejdstagerside fremsender samlet resultat af kontrollen til NT. NT sanktionerer i henhold til NT's kontrakter. Eventuelle efterslæb i forhold til udbetaling af løn, pension eller lignende kan NT kræve efterbetalt. Betaling af eventuelle efterslæb skal kunne dokumenteres ved en genkontrol.

Kontrolgruppen orienteres om udfaldet af sagen, behov for eventuel genkontrol samt, hvorvidt NT har sanktioneret entreprenøren.

9. Deltagere

Sammensætningen af NT's kontrolgruppe er for nuværende følgende:

- Arbejdsgiverside
 - ATAX, én repræsentant
 - KA, én repræsentant
- Arbejdstagerside
 - 3F, én repræsentant
 - Det Faglige Hus, én repræsentant

Arbejdsgiver og arbejdstagerside udpeger selv repræsentanterne. Alle har mulighed for at inddrage yderligere ressourcer i det praktiske kontrolarbejde. Det er dog et krav, at alle har underskrevet en fortrolighedserklæring, jf. punkt 4.

I tilfælde af at nye aftaleparter indgår overenskomster, der er dækkende for NT's kontrakter, skal de nye parter tilbydes en plads i NT's kontroludvalg.

10. Mødeform og frekvens

Der afholdes to årlige møder i kontrolgruppen. Møderne afholdes hos NT, men der vil også være mulighed for virtuel deltagelse.

På møderne orienteres om resultatet af gennemførte kontroller, jf. punkt 7, ligesom medlemmer informerer om eventuelle tendenser eller særlige opmærksomhedspunkter.

Alle medlemmer kan herudover indkalde til ad hoc møder ved behov.

NT udarbejder referat fra møderne. Referatet rundsendes som udgangspunkt senest en uge efter mødets afholdelse til kommentering. Fristen for kommentering af referatet er ligeledes en uge.

Kontrolskema udfyldt af: **UDFYLD VENLIGST**Stikprøve for følgende entreprenør/underentreprenør: **UDFYLD VENLIGST**Hvilken overenskomst følges?: **UDFYLD VENLIGST**

	SÆT X		BEMÆRKNINGER (er vigtige for tilbagemelding til vognmanden!)
	JA	NEJ	
ANSÆTTELSESKONTRAKTER:			
Er der nævnt en overenskomst i ansættelseskontrakterne?			
Er der fundet mangler i ansættelseskontraktens vilkår?			
- hvis ja, hvilke?			
LØN:			
Er lønnen på niveau eller bedre end gængse overenskomster?			
PENSION:			
Er pensionen på niveau eller bedre end gængse overenskomster?			
Er pensionen beregnet på korrekt grundlag?			
FERIE:			
Er vilkår om ferie på niveau eller bedre end gængse overenskomster?			
Er feriepenge beregnet korrekt?			
FERIEFRIDAGE:			
Er vilkår om feriefri dage på niveau eller bedre end gængse overenskomster?			
OPSIGELSESVARSEL:			
Er vilkår om opsigelsesvarsel på niveau eller bedre end gængse overenskomster?			
SYGDOM:			
Er vilkår ved sygdom på niveau eller bedre end gængse overenskomster?			
OVERORDNET VURDERING:			
Lever operatøren op til den overenskomst han/hun følger?			
ARBEJDSREGLER (HVIS MULIGT):			
Er arbejdsreglerne overholdt?			
Særlige bemærkninger/forhold omkring arbejdstid?			
NT SÆRLIGE OBS PUNKTER:			
VED GENKONTROL:			
Er et eventuelt efterslæb dokumenteret betalt?			

27. januar 2023

5. Brdr. Davidsens Rute- og Turistservices gik konkurs i december 2022

NT's entreprenør gennem mange år Brdr. Davidsens Rute- og Turistservice gik desværre konkurs fredag den 16. december 2022. Kurator fortsatte driften af selskabet til torsdag den 22. december mod, at NT lovede at betale de direkte omkostninger, der var forbundet med driften i denne periode. NT og kurator købte på den måde tid til at sikre den efterfølgende drift, enten ved salg, eller overdragelse af Brdr. Davidsens aftaler.

Da kurator desværre ikke lykkedes med at sælge virksomheden, måtte NT sikre driften ved at indgå nye aftaler med andre entreprenører. NT arbejdede igennem julen og nytåret på at finde varige løsninger på de ruter, som tidligere blev betjent af Brdr. Davidsen. Det lykkes, i samarbejde med vores eksisterende entreprenører og en enkelt ny, og konkursen har derfor ikke haft indflydelse på driften.

Brdr. Davidsens kørsel hos NT omfattede 34 busruter og 4 pakker med fast kørsel i flextrafikken. Derudover var Brdr. Davidsen også underleverandør til 8 pakker med fast kørsel i flextrafikken.

Når en vognmand går konkurs, har NT en pligt til at finde andre operatører til at udføre kørslen, da NT skal forsyne borgerne med kollektiv trafik i Region Nordjylland. Der kan være flere forskellige måder, hvorpå denne opgave kan gribes an. Tidligere udbud kan give en indikation af, hvem der har været interesseret i ruterne før, men kan ikke som sådan anvendes til mere end det, da udbuddet er afsluttet og vedståelsesfristen er forældet. I forhold til buskørslen valgte NT ved denne konkurs at sende en mail ud til alle kendte entreprenører, både dem som tidligere har kørt for NT, og dem som udfører kørsel for NT i dag, for på den måde at give alle lige vilkår. I flextrafikken blev tidligere udbud anvendt som en rettesnor for, hvem der kunne være interesseret i kørslen. Da det desværre ikke var muligt at finde en entreprenør til alle ruter efter den første henvendelse, har NT forhandlet med forskellige entreprenører for på den måde at sikre driften.

For langt størstedelen af den overtagne bus- og flextrafik bliver driften udført med materiel og chauffører fra konkursboet. NT har i processen haft gavn af det gode samarbejde, vi har med de eksisterende entreprenører, og det er kun lykkedes i kraft af deres velvillighed.

Det lykkede NT at overdrage 19 ud af 34 ruter, på eksisterende vilkår, hvor de resterende ruter er forhandlet på individuelle vilkår. De ruter, hvor der er forhandlet individuelle vilkår, indgår alle i det kommende 29. udbud af bustrafik, hvorfor alle ruterne bliver udbudsefterprøvet i 2023.

På mødet vil administrationen redegøre nærmere for forløbet i forlængelse af konkursen, herunder de økonomiske konsekvenser.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

27. januar 2023

6. Rejsekortinstallationer og automatisk passagertælling

I december 2022 modtog NT's administration en henvendelse fra Region Nordjylland vedrørende rejsekortinstallationer i busser, der kører for NT, samt data fra passagertællinger.

Temaet har efterfølgende været drøftet i Region Nordjylland, og da det er et anliggende for NT, har Jørgen Rørbæk Henriksen anmodet om, at det bringes op i NT's bestyrelse.

Vedlagte redegørelse, der blev fremsendt til Region Nordjylland kort før jul, redegør bl.a. for rejsekortinstallationer og passagertællinger.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

NOTAT

Oprettet: 20-12-2022

Senest revideret: 22-12-2022

Ref.: OS

Modtager: Region Nordjylland

Redegørelse vedr. rejsekortinstallationer og automatisk passagertælling

Region Nordjylland har bedt NT redegøre for driftsstabiliteten af rejsekortinstallationerne i de busser, der kører for NT.

Baggrunden er en henvendelse vedr. udfald på installationerne i busserne i Thisted og en henvendelse om en episode i sommerbybussen i Skagen. Bekymringen er dels, at ustabile rejsekortinstallationer påvirker indtægterne fra passagererne og dermed økonomien i busdriften, dels at rejsekortdata er for usikre at anvende i planlægning af busdriften, hvor der er behov for valide rejsetal bl.a. i den aktuelle situation, hvor NT udarbejder sparekataloger for en række kommuner og Region Nordjylland.

Rejsekortinstallationer i busser, der kører for NT

NT's kontrakter med forskellige busoperatører omfatter i alt 550 busser (driftsbusser, reservebusser og minibusser), der alle har installeret rejsekortudstyr.

Rejsekortet er et fælles, nationalt system, hvor der før Coronapandemien (2019) blev foretaget mere end 140 mio. rejser, som genererede en omsætning på omkring 4,3 mia. kr., og rejsekorts opetid er mere end 99,9 % på landsplan.

Det kan dog ikke undgås, at der indimellem er udfald i rejsekortudstyret, og fejl kan opstå i hardware, software, kabler eller netforbindelse. Ofte bliver fejl rettet hurtigt ved, at chaufføren kontakter sin driftsledelse eller medarbejdere ved NT, der hjælper med at få udstyret i gang igen.

Hvis det umiddelbart ikke kan lade sig gøre at få udstyret op at køre igen, fejlmeldes udstyret, og Rejsekortets servicepartner skal have udbedret fejlen senest 3 timer efter en modtaget fejlmelding. Dette sker alle dage i tidsrummet kl. 6:00 - 21:00 hele året.

De seneste 6 måneder (1. juni – 20. december 2022) er der registreret i alt 633 fejl vedr. rejsekortinstallationer i de 550 busser, der kører for NT. Det svarer til 3-4 fejl pr. dag i gennemsnit i hele NT's område og til, at den enkelte bus i gennemsnit har en fejl i rejsekortinstallationen hver 5. måned.

I NT's område har 374 busser installeret det 'store' rejsekortudstyr, der kommunikerer med det centrale rejsekortsystem via WLAN, og 176 busser har installeret NBS-rejsekortudstyr, som kommunikerer med det centrale system via mobilnettet.

NBS-udstyret er nyeste version af rejsekortinstallationerne, og udstyret anvendes på lokalruter (skoleruter) og andre ruter, hvor passagerflowet ikke er helt så stor som fx på de 'tunge' bybuslinjer i Aalborg. NBS-udstyret anvender som nævnt mobilnettet til at synkronisere med det centrale system, hvilket reducerer omkostningerne til udstyret med ca. 100.000 kr. pr. bus, men samtidig er mobilnettet ikke helt så stabil som et fast net, og det øger risikoen for udfald.

NBS-udstyret er bl.a. installeret i 10 busser i og omkring Thisted, herunder bybusserne i Thisted. I disse busser har der i perioder været udfordringer med driftsstabiliteten af NBS-udstyret, og derfor er der et tæt samarbejde mellem chaufførerne, operatøren, leverandøren af rejsekortsystemet og NT omkring disse 10 busser. Senest er der den 8. december 2022 udrullet en ny softwareversion i busserne for at eliminere fejlene, og tilbagemeldinger er gode.

Passagerindtægter

Chauffører, operatører og NT's administration har naturligvis stor fokus på at sikre passagerindtægterne i busser, tog og flextrafik i Nordjylland, og i den forbindelse er der fokus på at sikre driftsstabiliteten i vores billetløsninger, herunder rejsekortudstyret som beskrevet ovenfor.

Omkring halvdelen af NT's indtægter på rejsekort stammer fra Rejsekort Classic, hvor indtægten er afhængig af, at kunder foretager tjek ind og tjek ud. De øvrige indtægter på rejsekort stammer fra pendlerprodukter som pendlerkort, skolekort og ungdomskort, som er abonnementskort. Kunden betaler en fast pris for fx en måned, og indtægten er dermed ikke afhængig af, at kunder foretager tjek ind og tjek ud.

Som et supplement til de fejretningsprocedurer vedr. rejsekortudstyret, som er beskrevet ovenfor, foretager NT endvidere en administrativ kontrol af, om der registreres indtjekninger på alle vores busruter. Hvis der forekommer ingen eller få indtjekninger på en rute kontaktes operatøren, og relevante handlinger iværksættes.

Passagertællinger

De primære kilder til at kortlægge rejsetal og passagerstrømme til NT's planlægningsarbejde er data fra rejsekort og data fra automatiske tællesystemer i busserne. Der er naturligvis usikkerheder forbundet med begge kilder, men antallet af rejser er så stort, at data er fuldt brugbare i planlægningsøjemed.

Rejsekortdata har den fordel, at den samlede rejse kan kortlægges forudsat kunden, tjekker ind ved rejsens start og ud ved rejsens afslutning samt foretager skifte-tjek-ind ved evt. skifte. Rejsekortdatas ulempe er, at ikke alle rejsehjemler er på rejsekort (enkeltbilletter, app-billetter og særlige billettyper) og, at det forudsætter, at kunderne altid tjekker ind og ud. Udtjekning er fx ikke et formelt krav ved pendlerprodukter (pendlerkort, ungdomskort og skolekort), men NT opfordrer jævnligt kunderne til at foretage tjek ud alligevel, så vi sikrer så mange data som muligt.

I efteråret 2022 har over 2.000 kunder i Nordjylland med stor succes testet næste generation af rejsekortet, som bliver en digital løsning i en app, der ikke er afhængig af fysiske installationer i busserne eller fysiske plastikkort hos kunderne. App-løsningen har endvidere den fordel, at beregning af kundens betaling og opsamling af data til planlægning sker automatisk og ikke er afhængig af, at kunderne foretager skifte-tjek-ind og tjekker ud ved rejsens afslutning.

Fordelen ved data fra automatiske tællesystemer (kamera) i busser og tog er, at de registrerer alle på- og afstignere (med en lav usikkerhed), og dermed giver data et godt billede af udvekslingen ved de enkelte

stoppesteder og stationer. Ulempen er, at ikke alle busser endnu har installeret tællesystemer (det sker, når ruterne har været i udbud), og data fra tællesystemer kan ikke kortlægge kundernes samlede rejse ved omstigninger.

De fleste busser, der kører på ruter med mange passagerer, har installeret automatiske tællesystemer. Det gælder langt de fleste busser på de regionalt finansierede ruter (expresbusser og regionalruter) og alle bybusruter i Brønderslev, Frederikshavn, Hobro, Thisted og Aalborg.

Vurdering fra NT's administration

Fra administrativ side er det NT's klare vurdering, at rejsekortudstyret fungerer tilfredsstillende. Der forekommer indimellem fejl og udfald i rejsekortinstallationerne i busserne, men overordnet set forekommer udfald relativt sjældent.

Med baggrund i, at rejsekortudstyret er en vigtig kilde til at sikre passagerindtægterne i busserne, har NT i samarbejde med chauffører, operatører og leverandører fuld fokus på at sikre, at evt. udfald i rejsekortinstallationerne udbedres hurtigst muligt. Enten ved umiddelbar support til chaufføren i bussen, eller ved at leverandøren rykker ud med kort varsel og udbedrer fejlen eller udskifter udstyret.

27. januar 2023

7. Meddelelser

Der vil på mødet blive orienteret om:

- Orientering fra Forbrugerombudsmanden vedr. afvisning af at modtage kontant betaling over nærmeste hundrede kroner ved billetsalg kan være i strid med kontantreglen i betalingsloven
- Trafikselskaberne i Danmark (TiD) har sendt vedlagte velkomstbrev til Transportminister Thomas Danielsen
- Ansøgning om lånedispensation til ny national MaaS-app
- Formand og direktion deltager i møde med KKR den 10. februar 2023, herunder tidsplan for projektet 'Fremtidens kollektive trafik'
- Status for planlægning af studietur i maj

Bilag

Bilag 7A, orientering fra Forbrugerombudsmanden vedr. kontantreglen i betalingsloven

Bilag 7B, TID_Velkomstbrev_Thomas Danielsen

Nordjyllands Trafikselskab
John F. Kennedys Plads 1B 3
9000 Aalborg

Dato: 9. december 2022

Sag: FO-22/10827-4

Sagsbehandler: /ajk

Direkte tlf.: +45 41 71 50 15

Sendt via digital post til CVR-nummer 30015940

Afvisning af at modtage kontant betaling over nærmeste hundrede kroner ved billetsalg kan være i strid med kontantreglen i betalingsloven

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

CVR-nr. 10 29 48 19

EAN-nr. 5798000018006

forbrugerombudsmanden@
forbrugerombudsmanden.dk

www.forbrugerombudsmanden.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)

www.icpen.org

Forbrugerombudsmanden har behandlet flere sager om trafiksekskabers afvisning af at give byttepenge ved køb af rejser i den kollektive trafik efter at have modtaget klager.

I den forbindelse er Forbrugerombudsmanden blevet opmærksom på en bestemmelse i de fælles landsdækkende rejseregler¹, som udgives af trafiksekskaberne i fællesskab, hvorefter buschauffører alene skulle være forpligtede til at tage imod kontanter op til nærmeste hundrede kroner ved billetsalg i busserne.

Forbrugerombudsmanden har derfor besluttet at orientere busselskaberne om, at det efter Forbrugerombudsmandens opfattelse udgør en overtrædelse af kontantreglen i betalingslovens § 81, stk. 1, når trafiksekskaberne opstiller en sådan generel begrænsning i kundernes mulighed for at betale med kontanter i busserne, idet det indebærer en forskelsbehandling af en kontant betalende kunde i strid med kontantreglens formål.

Kontantreglen i betalingslovens § 81 har følgende ordlyd²:

”§ 81. En betalingsmodtager er forpligtet til at modtage betaling med kontanter i tidsrummet fra kl. 06.00 til kl. 22.00, hvis denne modtager betalingsinstrumenter omfattet af denne lov, jf. dog § 5 i hvidvaskloven og stk. 2-6.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse ved fjernsalg eller ved betalingstransaktioner i ubemandede selvbetjeningsmiljøer.

Stk. 3. Betalingsmodtagere, som er beliggende i områder, hvor der kan være en forhøjet risiko for røveri forbundet med modtagelse af kontanter, er uanset stk. 1 alene forpligtet til at modtage kontanter fra kl. 06.00 til kl. 20.00. Betalingsmodtagere, der ikke modtager kontanter i tidsrummet kl. 20.00-22.00, skal opsætte skilte herom. Erhvervsministeren fastsætter, i hvilke områder i Danmark der kan være en forhøjet

¹ Jf. de fælles landsdækkende rejseregler i punkt 2.3. om køb af rejsehjemmel.

² Jf. den seneste ændringslov: Lov nr. 570 af 10. maj 2022 om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om kapitalmarkeder, lov om investeringsforeninger m.v. og flere andre love.

risiko for røveri forbundet med modtagelse af kontanter. Erhvervsministeren offentliggør en meddelelse herom på Erhvervsministeriets hjemmeside.

[...]

Stk. 6. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at bestemte typer af betalingsmodtagere er forpligtet til altid at modtage betaling med kontanter uanset stk. 1-3.”

Overtrædelse af bestemmelsen kan straffes med bøde, jf. § 152, stk. 2.

Betalingsmodtagere er således forpligtede til at modtage betaling med kontanter efter betalingslovens § 81, stk. 1, hvis de også modtager elektroniske betalingsinstrumenter, med mindre betalingen sker i et ubemandet selvbetjeningsmiljø.

Formålet med indførelsen af kontantreglen fremgår bl.a. af forarbejderne³ til den dagældende betalingskortlovs § 18 (svarende til den nugældende § 81 i betalingsloven), hvor følgende står anført:

”Reglen indeholder et forbud mod diskrimination af kontantkunder til fordel for kortindehavere, således at en betalingsmodtager ikke blot på grund af betalingsmåden (kort/kontant) kan nægte at indgå en forpligtelse til at (ud)levere varer/tjenesteydelser. Betalingsmodtager må således ikke ved skiltning, i sine forretningsbetingelser eller ved faktiske foranstaltninger tilkendegive, at kontant betaling ikke kan finde sted. [...]”

Kontantreglen skal således hindre diskrimination af kontantkunder.

Trafikselskaber er betalingsmodtagere. Rejsekortet er et forudbetalt elektronisk betalingsinstrument, som kan anvendes til køb af transportydelser i den kollektive trafik.

Ved check ind i en bus foretages et køb af en transportydelse og betalingen herfor sker ved en nedskrivning af rejsekortets saldo ved check ud. Allerede fordi trafikelskaber modtager et elektronisk betalingsinstrument – rejsekortet – der kan anvendes som betaling i busserne, er trafikelskaber forpligtet til at modtage betaling med kontanter, medmindre bussen er et ”ubemandet selvbetjeningsmiljø”, jf. undtagelsen i § 81, stk. 2.

Det er Forbrugerombudsmandens vurdering, at trafikelskaberne overtræder betalingslovens § 81, stk. 1, ved kun at tage imod kontanter op til nærmeste hundrede kroner ved køb af billet i busserne, idet denne praksis udgør en begrænsning af forbrugernes mulighed for at betale med kontanter i busserne, hvilket bevirker en forskelsbehandling af en kontant betalende kunde i strid med kontantreglens formål.

³ Betænkning af 15. maj 1984, FT 1983/84, 2. samling, tillæg B, sp. 896, ”Til nr. 20”

Til støtte herfor kan Forbrugerombudsmanden også henvise til Nationalbankens Kvartalsoversigt, 3. kvartal 2006, s. 40, hvor Nationalbanken har anført følgende vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt afvisning af flere seddelstørrelser er i konflikt med den dagældende § 10 i lov om visse betalingsmidler (svarende til den nugældende § 81 i betalingsloven):

”Spørgsmålet er, om afvisning af flere seddelstørrelser eller møntenheder er i konflikt med § 10 i lov om visse betalingsmidler, der vedrører forbud mod diskrimination af kontant betaling i forhold til betalingskort, jf. nedenfor om denne bestemmelse.

Dette må antages at gælde, hvis fx en erhvervsdrivende generelt nægter at modtage sedler af en vis størrelse, idet dette indirekte kan tvinge køber til at anvende betalingskort. Derimod vil et afslag på at modtage særlige seddel- eller møntstørrelser efter omstændighederne være acceptabelt, hvis afslaget er konkret begrundet, fx i aktuelle oplysninger om, at falske mønter eller sedler i visse denominationer er i omløb.”

Det er Forbrugerombudsmandens opfattelse, at bestemmelsen i de fælles landsdækkende rejseregler, der som nævnt, foreskriver, at buschauffører alene skulle være forpligtede til at tage imod kontanter op til nærmeste hundrede kroner ved billetsalg i busserne, ikke er forenelig med kontantreglen.

Forbrugerombudsmanden kan oplyse, at vi også har behandlet en sag vedr. byttepenge i flextrafikken, hvor der ikke kunne betales med betalingskort eller andre elektroniske betalingsinstrumenter til chaufføren, men via en hjemmeside eller app. Chaufføren kunne modtage kontant betaling og give byttepenge op til nærmeste hundrede kroner. Forbrugerombudsmanden er tilbøjelig til at mene, at kontantreglen tilsvarende finder anvendelse, men spørgsmålet kan give anledning til tvivl og Forbrugerombudsmanden agter derfor ikke at foretage sig mere i den omhandlede sag. Forbrugerombudsmanden har lagt vægt på, at chaufførerne giver byttepenge op til nærmeste hundrede kroner.

Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse vil det dog under alle omstændigheder være i strid med markedsføringslovens regler om god skik, hvis chauffører afslår at give et større beløb i byttepenge tilbage ved kontantbetaling end til nærmeste hundrede kroner, desuagtet chaufføren har tilstrækkelig kontantbeholdning til faktisk at kunne efterkomme en sådan anmodning.

På den baggrund har Forbrugerombudsmanden inviteret Trafikselskaberne i Danmark til et møde med henblik på en drøftelse af disse spørgsmål.

Forbrugerombudsmanden har orienteret alle busselskaberne om sin vurdering.

Nordjyllands Trafikselskab er velkomne til at kontakte Forbrugerombudsmanden, hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Anette Jin Kristensen
Specialkonsulent

Transportminister Thomas Danielsen
Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Brev

22. december 2022

Lone Rasmussen
Telefon: 23401639
lor@moviatrafik.dk

Kære Thomas Danielsen,

Tillykke med udnævnelsen til transportminister. Hos Trafikselskaberne i Danmark glæder vi os til samarbejdet. Vi håber, at du vil fortsætte den gode tradition vi har haft med dine forgængere og Transportministeriet om møder og tæt kontakt om samarbejde og udvikling af den kollektive trafik og mobilitet i hele landet.

Vi er glade for, at den nye regering har prioriteret en stærk infrastruktur på tværs af Danmark og en mere attraktiv offentlig transport i regeringsgrundlaget. Vi ser frem til at bidrage. I Trafikselskaberne arbejder vi hele tiden på at udvikle den offentlige transport, så den kan leve op til borgernes og virksomhedernes behov – også i fremtiden. Vi har fokus på nye fleksible løsninger, der får forskellige transportformer til at spille bedre sammen og sikre offentlig transport i udkantsområderne. Vi arbejder med grøn omstilling og i de senere år har udrulningen af grønne busser fået fart på, godt hjulpet af statslige puljemidler og moderniseringen af afgiften for el til busser.

Trafikselskaberne spiller en nøglerolle både for den grønne omstilling og for at få Danmark til at hænge bedre sammen. Men som du ved, lægger de stigende energipriser pres på trafikvirksomhedernes økonomi, både i år og i 2023. Dette belaster kommuner og regioner, og der er alvorlig risiko for, at det kan føre til behov for væsentlige reduktioner i busservicen, ikke mindst i de tyndt befolkede områder.

Vi skal fra trafikselskaberne derfor opfordre til, at der gives mulighed for at afbøde de umiddelbare og forhåbentlig midlertidige effekter af det økonomiske pres ved eksempelvis at fremrykke takststigningen for 2024, så omkostningen til det sidste års energiprisstigninger ikke skal betales af kommuner og regioner alene. DSB, Arriva er enige i dette, og trafikselskabernes direktører har sendt et fælles brev til Transportministeriet herom.

Regeringen har bebudet nedsættelsen af et ekspertudvalg, der skal komme med anbefalinger til en ny struktur for busbetjening i Danmark, se på dækningen i byer og yderområder og se på den nuværende organisering af Trafikselskaberne. I Trafikselskaberne ser vi frem til at bidrage til dette arbejde. Vi har i dag et tæt samarbejde om fælles emner, samtidig med at vores geografiske forankring gør os i stand til at imødekomme behovene hos de lokale brugere. Et af vores fælles projekter som også omfatter DSB, Arriva Tog og Metroselskabet er et forslag til en modernisering og forenkling af rabatordningerne for unge, der vil gøre det enklere og billigere for unge at bruge offentlig transport. Det vil vi gerne drøfte med dig, så det kan spille sammen med regeringens planlagte initiativ om at understøtte, at flere unge med langt til uddannelse kan få billigere adgang til offentlig transport.

I trafikselskaberne håber vi, at den gode tradition med et hilse-på-møde mellem transportministeren og TiDs bestyrelse kan fastholdes, og vi vil foreslå, at vi snart får et møde, hvor vi kan drøfte forhold af fælles interesse. Endnu en gang tillykke med udnævnelsen.

Med venlig hilsen

Steen Vindum

Formand for Trafikselskaberne i Danmark

8. Eventuelt

27. januar 2023

9. Kommende sager

- Godkendelse af Regnskab 2022 til revision
- Høringsvar vedr. projektet 'Fremtidens kollektive trafik'
- Valg af tilbud, 29. udbud af bustrafik
- Status for Nordjyske Jernbaner A/S
- Medlemmer til NJ's bestyrelse

Punkt 10: Beslutningsreferat

Punkt 11: Bestyrelsens 15 min.

27. januar 2023

10. Bestyrelsens 15 min.